

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

53. Cum qua voce quis satisfaciat præcepto recitandi Horas Canonicas? Ex
p. 7. tr. 11. & Misc. 2. res. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

De Horis Canonicis, &c. Rel LIII. &c. 447

Dicendum est igitur esse necessarium verba ita distinguere, & clare profere, ut te ipsum audire possis: quia verba quae audiuntur percipi non possunt, impediens felicitatem, non videntur verba sed quidam motus in gutture seu inter dentes facti qui potius sunt inchoatione verborum, quam verba.

3. Nec valet dicere: quid Ecclesia solum praecipit, ut vox oretur, non autem tanta, vel tanta, nam si pondoro Ecclesiam quidem non praecepere, ut ore pro voce tanta, vel tanta; velle tamen, ut oratio sit felicitatis vel vocalis, ut saltem ab illo percepatur, qui illam recitat: quod sati colligitur, dum nullum in Concilio inculcatur officium distincte recitandum, ut in Tridentino festi 24. & 25. non in gutture inter dentes, ut ait Concilium Basileense festi 14. Et vi dictum est, vix ac ne vix quidem non posset, ut quis vocem articulate vocalibus plerius lingua, aut de cibis formet, ut illam non percipiat, nisi forte fuerit surdus. Et cum Ecclesia praecepit vocem sensibilis, qua homo exterius significet se orare, dicendum quod hoc non significabit, nisi saltem sensum orantem audit. Ergo hoc necessarium est, ut possit se precepito Ecclesia satisfacere. Unde et hi corrumpunt ea, quae locis citatis afferunt ex Azotio, Bonacina, & Trullench. Et ideo nostrum sententiam praecepit Doctores citatos, ubi supra in resolutione Olivie Bonarii de Horis Canonicis, lib. 1. cap. 28.

4. nota quod ex his venit reuocanda opinio Ioannis Medinae Catechesis orat. q. 7. vbi docet vocem priuationem & per le solum recitantis debere esse tam claram & distinctam, videntes eam audire cessante alio impedimento posse: sed hoc non est verum; nam sufficiat ut dictum est in recitatione officij vocem ita esse deprecessam, ut solum recitans se ipsum possit audire.

RESOL. LIII.

Cum qua vox quis satisfaciat precepto recitandi Horis Canonicas? Ex part. 7. tract. 11. & Misc. 2. Rel. 16.

1. **A**d hoc dubium respondet Caramuel in Regal. D. Benedicti diff. 108. art. 2. n. 1381. Non negamus requiri in recitatione vocem, in modo eam vobis necessariam affirmos: sed quecumque vox est audibilis, licet de facto non audiatur; nam in hoc quod est audiens de facto, non constitutus vocis essentia; d'amento sit vox, qualiscumque illa sit, est audibilis, & sufficiens ut obligacione satisfaciat. Quod vox de facto audiatur vel non est per accidens; vel ex impedimento medii, vel ex latente sensu; & hoc non causa sub precepto.

2. Rogas quid requiratur ut sit vox. Respondeo, lingua & labia moueri; anhelitus enim necessarius requiritur. Ratio est, quia vox nihil aliud est quam recitatio facta certo modo per labia, & linguam; atque non possunt labia, & lingua moueri, nisi qui frangatur negotio; ergo nec moueri potuerunt, quin sit vox. Quomodo cumque igitur articulent, est vox; ergo & pronuntiatione audibilis; ac proinde precepto satisfaciens. In mea autem sententia omnis vox est audiibilis illa.

Ex hac opinione multum faverit sententiae Azotij, & aliorum, quibus ego non adhaesi; in part. 6. tr. 7.

RESOL. LIV.

An regulares satisfaciant precepto, si priuata re-

Tom. III.

citatione persolvant Horas Canonicas mentaliter?

Et quid de dicenda Missa mentaliter, excepta Confessione? Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Rel. 5. 8.

S. 1. **A**ffirmative docet nouissimum P. F. Santorius à Melci in comment. in constitut. Minorum, c. 2. dub. 3. vbi sic ait. Cum soli recitamus, possimus totum Officium mentaliter dicere, cum prolatione verbalis (ut idem Pontifex dicit) sit praecepit ut ab aliis intelligatur. Et Nauarr. citatus à Rodig. de orat. c. 19. n. 88. ait, non esse priuilegium dicere horas sine expressione affectus verbi, quod ab alio audiendi possit, quia sufficit formare verba inter labia, & dentes. Sed est priuilegium magnum, quod sola mente concepitur.

S. 2. Sed hoc priuilegium non valere post Oraculum reuocationes factas à Gregorio XV. Romano Pontifice, & S.D.N. Urbano VIII. anno 1621. 20. Decembri, quibus reuocantur omnia, & singula priuilegia, facultates, licentiae, & gratiae, quæcumque viuæ vocis oraculo concessa. Affirmat Lezana tom. 1. c. 12. num. 13. & omnino reuocandum esse, eo quod concedi existimat. Ioan. de Cruce lib. 2. de statu religios. cap. 8. dub. 2. posse mentaliter recitare Officium, & secreta Missa, inquit Scortia theorem. 22. quia, teste Roderico, Leo X. solum concessit, ut summis dicerent; alias posset conferrari mentaliter. His addo Cyprinum Capitulum lib. 1. in c. 3. regula, qui mentaliter recitatione non satisficerit tenet, eo quod Ecclesia non possit praecepere actus internos.

S. 3. Sed hic aequiuocat de praecipto, & indulto; & quod indirecte possit praecepere actus internos, ut dum ait in cap. dolentes, de celebr. Miss. deuotè, & attenuè, & alibi certum est.

S. 4. Verum contrarium dicendum est, & contra Lezanam affro doctrinam Peirini ab ipso Lezanu adductam tom. 1. cap. 3. n. 21. is enim tom. 2. primleg. Minorum in const. 8. Pauli V. ait, non esse reuocata Officula, quæ continent iheras declarationes, & explicaciones eorum, quæ prius concessa erant, vel in iure communione continentur; aut in constitutionibus Pontificis, quia ista non sunt gratiae, sed gratiarum declarationes, sed priuilegium recitandi mentaliter est declaratio iuri communis, cap. dolentes, de celebr. Miss. ut probabilitate defendi posse, ait Nauarr. citatus, de orat. cap. 19. num. 84. 6. festum est eiusdem Papa, defendi posset, etiam in hoc sensu non contineat priuilegium, eo quod possit teneri, etiam iure communione mentaliter tantum dicere, quæ secreto dici iubentur; quia verba videntur requiri principaliter, quo alii audiunt; quia explicationem a verbis confessionis accepisse videtur, reddens enim rationem Pontifex, ait: Cum prolatione verbalis sit praecepit, ut ab aliis intelligatur. Quid enim necesse est, ut se audiatur, qui solus recitat; Ergo talis concessio non est ablativa. Adduco etiam ipsum Lezanum contra seipsum & loco citato eundem Peirinum in const. 3. Gregor. XV. quæ sum effectum sunt solita ante prædictam declarationem, ut etiam declarauit Sacra Congregatio regul. 2. Aprilis 1625. Nec etiam per Urbanum, qui nihil de hac re meminit, unde inferit Lezana. Licet contradictione probabilitate dici possit, cum id non exprimitur in constitutione S.D.N. Urbani. Si enim sanctitas sua vellet in hoc coarctare constitutionem Grægorij debebat illud declarare, sicque videt aliquos sentire. Esse autem hoc Oraculum in praxi mandatum, constat ex multis experientiis. Nec iurat adducere successuum tractum pro futuro tempore; quia nos habemus Oraculum viuæ vocis celebrandi Officium quolibet die Sabbathi, non impedito; de immaculata Conceptione